

Quickscan natuurwaarden

Stationsgebied te Vlaardingen

Opdrachtgever : Rijnboutt
Rapporteurs : R. van der Kuil en N. Bolt
Status : concept
Datum : 29 juni 2015

*Stichting CREX
Boekenburglaan 54
2215 AE Voorhout
06-48410531
info@crex-advies.nl*

Inhoud

1	Algemeen	4
2	Beschrijving actuele natuurwaarden	7
3	Conclusie	10
4	Zorgplicht	10
5	Literatuur	12
6	Bijlage 1	13

1 Algemeen

Achtergrond, aanleiding en doel van het onderzoek

Het bedrijf Rijnboutt is van plan het stationsgebied bij station Vlaardingen verder te ontwikkelen. Uitvoering van de werkzaamheden zou een effect kunnen hebben op eventueel aanwezige beschermde planten en diersoorten. Rijnboutt heeft ons daarom gevraagd het plangebied te onderzoeken op het voorkomen van beschermde planten- en/of diersoorten.

Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen ter weerszijden van het spoor, tussen de Parallelweg en de Galgkade bij station Vlaardingen. Het gebied kan worden gekenschetst als heel divers, er zijn hele droge plaatsen met bijbehorende vegetatie, plaatsen waar plaatselijk riet groeit en water staat, maar ook veel braamstruweel met de bijbehorende vogels maar ook grote stukken gras dat veelvuldig wordt gemaaid. Verder ligt er door het hele plangebied ligt een dijklichaam met mooie vegetatie.

Figuur 1: Overzicht onderzoeksgebied Vlaardingen, gearceerd het gebied dat nog moet worden gedaan.

Beoordelingskader

Het onderzoeksgebied ligt niet in of nabij Natura2000-gebied. Het gebied maakt deel uit van de stedelijke ecologische structuur binnen de gemeente Vlaardingen, het dijklichaam krijgt als verbeterpunt het aanbrengen/versterken van de boomstructuur. Ook de kastanjes aan de parallelweg zijn een aandachtspunt vanwege de kastanjeziekte. In het gebied is de soortbescherming op grond van de Flora- en Faunawet (hierna te noemen: Ffwet) en de Vogel- en Habitatrichtlijn van kracht.

Volgens de Ffwet (art. 4.1) zijn alle van nature op het Europese grondgebied van de Lid-Staten van de Europese Unie voorkomende soorten zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen als beschermde inheemse diersoorten aangemerkt. Daarnaast is deze bescherming van toepassing op een beperkt aantal vissen, insecten, weekdieren en planten. De wet regelt de voorwaarden waaronder beschermde soorten eventueel verstoord, verjaagd of zelfs gedood mogen worden.

Hoewel het beschermingsregime varieert, zijn in de praktijk nagenoeg alle vogels, zoogdieren en amfibieën wettelijk beschermd via de Ffwet. Op 23 februari 2005 is het 'besluit houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van art 75 van de Ffwet en enkele andere wijzigingen' (veelal kortweg aangeduid als AMVB art 75 Ffwet) van kracht geworden. In deze AMVB wordt onderscheid gemaakt in drie beschermingsniveau's. In de brochure "Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten" heeft het ministerie van LNV drie tabellen gepubliceerd, waarin de soorten zijn ingedeeld naar het beschermingsregime waar ze onder vallen.

Beschermingsregimes van de Ffwet

Het laagste beschermingsniveau is van toepassing op de meer algemeen voorkomende soorten en hiervoor geldt een algehele vrijstellingsregeling; ten aanzien van deze soorten geldt wel de algemene zorgplicht als bedoeld in art. 2 van de wet. Deze soorten staan in tabel 1, AMVB art 75 Ffwet.

Voor het tweede beschermingsniveau geldt voor bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstellingsregeling mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Zonder gedragscode is bij het overtreden van verboden uit de Ffwet voor dit niveau een ontheffing als bedoeld in art 75 van de Ffwet nodig. Een ontheffingsaanvraag voor soorten van dit beschermingsniveau wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Soorten die onder dit beschermingsniveau vallen staan in tabel 2, AMVB art 75 Ffwet.

Op het hoogste beschermingsniveau geldt het vereiste van een ontheffing voor alle activiteiten die niet zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang,
- 2) er is geen alternatief,

3) doet geen afbreuk aan de gunstige instandhouding van de soort. Soorten die onder dit beschermingsniveau vallen staan in tabel 3, AMVB art 75 Ffwet. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. Voor vogels geldt, dat het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten en het zoeken, rapen, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen van eieren verboden is. Voor ruimtelijke ingrepen kan hiervoor ontheffing worden verkregen. Vogelsoorten zijn niet in deze tabellen bij AMVB art 75 Ffwet opgenomen. Voor alle vogelsoorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet, voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is een ontheffing nodig. Tot zover is het beschermingsniveau voor vogelsoorten gelijk aan dat voor de soorten in tabel 2. Een ontheffingsaanvraag voor andere activiteiten dan hierboven genoemd wordt voor vogelsoorten echter onderworpen aan de uitgebreide toets, die voor de soorten van tabel 3 geldt.

Rode-lijstsoorten

Naast de status als beschermde soort op grond van de Ffwet kunnen soorten ook op een zogenaamde rode lijst staan omdat ze (zeer) zeldzaam of (ernstig) bedreigd zijn. Uit een oogpunt van zorgvuldig en duurzaam beheer is het gewenst ook die soorten waar mogelijk te ontzien en hiervoor mitigerende maatregelen te treffen.

Werkwijze

We hebben een quickscan uitgevoerd, hierbij is het onderzoeksgebied op 20 mei bezocht en onderzocht op de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Tijdens de werkzaamheden zijn we door mensen van de NS gesommeerd het terrein te verlaten, hierdoor is een deel van het gebied onvoldoende onderzocht (zie figuur 1, gearceerd gebied). De bedoeling is dit gearceerde deel komend jaar alsnog te onderzoeken.

Voor het vaststellen van de aanwezigheid van plantensoorten is gebruik gemaakt van visuele waarnemingen. Bij dieren is zowel gekeken naar fysieke aanwezigheid van de dieren als naar sporen (in de vorm van molshopen, muizengangen, uitwerpselen, braakballen e.d.). Bovendien is geluisterd naar geluiden van amfibieën, vogels en zoogdieren. Verder is naar amfibieën gezocht, door op het terrein liggende grotere voorwerpen (planken, boomstammen, stukken vloerbedekking etc.) op te tillen en eronder te kijken.

2 Beschrijving actuele natuurwaarden

Flora

Veldwaarnemingen

Op het terrein zijn o.a. waargenomen: grasklokje, Heksenmelk, Pijlkruiskruid, pinksterbloem (zie ook bijlage 1).

Grasklokje is een wettelijk beschermde soort van tabel 1, verder zijn er geen beschermde plantensoorten waargenomen. Grasklokje is tevens een soort die in de rode lijst als algemeen en matig afgenomen staat omschreven.

Potenties voor beschermde soorten

Over het algemeen geldt, dat beschermde plantensoorten groeien onder bijzondere omstandigheden. Daardoor zijn ze zeldzaam geworden en daarom zijn ze beschermd. Het voorkomen of de vestiging van zwaarder beschermde planten, waar een ontheffing voor aangevraagd zou moeten worden, is bij gelijkblijvende omstandigheden in dit gebied niet uit te sluiten.

Conclusie

Er is tot nu toe 1 beschermde plantensoort waargenomen. Daar dit soorten van tabel 1 betreft geldt hiervoor een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Ffwet.

Zoogdieren

Veldonderzoek

In het gebied zijn diverse muizengangen, rattensporen (keutels), konijn en molshopen aangetroffen. De algemene muizensoorten als bosmuis en veldmuis en ook de mol vallen onder tabel 1, hiervoor geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Ffwet.

Potenties voor beschermde soorten

In het gebied worden verder alleen zeer algemene zoogdieren (zoals de egel, bosmuis en de veldmuis, beiden tabel 1, AMVB art 75 Ffwet) verwacht, waarvoor een algehele vrijstelling geldt.

Conclusie

Er hoeft geen ontheffing in het kader van de Ffwet te worden aangevraagd.

Vogels

Veldbezoeken

Wij hebben een aantal algemeen voorkomende vogelsoorten in en nabij het plangebied waargenomen (zie bijlage 1).

Op 20 mei is een veldbezoek gebracht om mogelijk/ waarschijnlijk territoriale vogels in kaart te brengen in het plangebied. Dit is gebeurd door middel van een streeplijst: er zijn geen aantallen per soort genoteerd. Overvliegende vogels

waarvoor het habitat in het plangebied niet geschikt is om te broeden, met name meeuwen, zijn niet meegenomen. Alleen van de meerkoet werd een nest waargenomen.

Potenties voor beschermde soorten

Tijdens de inventarisaties zijn geen landelijk bedreigde soorten aangetroffen. Zie tabel 1 voor de waargenomen soorten.

Conclusie

Er hoeft geen ontheffing in het kader van de Ffwet te worden aangevraagd wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de broedtijd (van circa 1 maart tot 1 augustus). Voordat de werkzaamheden starten zou het terrein nog een keer onderzocht moeten worden op aanwezigheid van broedende vogels. Broedende vogels mogen namelijk niet worden verstoord en hier wordt ook geen ontheffing in het kader van de Ffwet voor afgegeven.

Insecten en andere ongewervelden

Veldwaarnemingen

In het gebied zijn alleen aardhommel en bij waargenomen.

Potenties voor beschermde soorten

Er zijn geen potenties aanwezig voor beschermde insectensoorten op de route. Beschermde insecten zijn van zeer specifieke biotopen afhankelijk die hier niet aanwezig zijn.

Conclusie

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten ongewervelde dieren aangetroffen. Er hoeft geen ontheffing in het kader van de Ffwet te worden aangevraagd.

Vissen, reptielen en amfibieën

Veldonderzoek

In het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek kikkervisjes aangetroffen van waarschijnlijk de bruine kikker of gewone pad. Verder zijn er geen vissen, reptielen of amfibieën waargenomen.

Potenties voor beschermde soorten

Alle amfibieën in Nederland zijn beschermd maar de meeste vallen onder tabel 1 (dwz alleen de zorgplicht is van toepassing). Rugstreeppad komt in de directe omgeving niet voor. Er is weinig water in het gebied, ondiep en alleen geschikt voor amfibieën, andere zwaarder beschermde amfibieën, reptielen of vissen zijn in het gebied niet te verwachten.

Conclusie

Er hoeft geen ontheffing in het kader van de Ffwet te worden aangevraagd.

3 Conclusie

Op basis van de voorlopige resultaten kan gezegd worden dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden. Het gebied is nog niet volledig onderzocht, vervolg staat komend jaar gepland. Voor die tijd kunnen er dan ook geen definitieve uitspraken worden gedaan.

4 Zorgplicht

Ten aanzien van alle in het wild levende planten en dieren, geldt wel de algemene zorgplicht als bedoeld in art. 2 van de wet. Dit houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit betekent dat redelijkerwijs alle maatregelen moeten worden genomen om onnodige verstoring en/of doden en verwonden van dieren c.q. vernietiging van (de vestigingsplaats van) planten te voorkomen.

Indien tijdens de werkzaamheden amfibieën worden aangetroffen, kan aan de zorgplicht worden voldaan door de dieren zo mogelijk te vangen en op een geschikte locatie in de omgeving weer vrij te laten. Amfibieën kunnen aangetroffen worden bij werkzaamheden aan of in watergangen en wanneer grotere objecten (planken, boomstammen, bouwketen e.d.), waar de dieren onder schuilen of overwinteren, worden verplaatst. Indien mogelijk wordt aangeraden om om groeiplaatsen van beschermde planten (tabel 1) heen te werken, indien dit niet mogelijk is kunnen de planten worden verplaatst.

Van de in het gebied voorkomende beschermde zoogdieren en vogels wordt verondersteld, dat zij zich bij bedreiging door de werkzaamheden (indien deze plaatsvinden buiten de broedtijd), zelf in veiligheid kunnen brengen.

Voor **vogelsoorten** geldt dat nesten en vaste verblijfplaatsen beschermd zijn. In het projectgebied zijn geen vogelsoorten (of nesten daarvan) aangetroffen die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren. Ook zijn geen vogelsoorten aangetroffen die gebruikmaken van vaste verblijfplaatsen. Wanneer de werkzaamheden buiten de broedtijd (verschilt per soort, maar grofweg van 1 maart tot 1 augustus) worden gestart en voortduren tijdens de broedtijd, wordt voorkomen dat vogels in het gebied gaan broeden. In dat geval is geen ontheffing noodzakelijk.

Indien op een of andere manier toch een of meer vogels in het gebied broeden en de werkzaamheden leiden tot het beschadigen, vernielen of verstoren van een

of meer nesten, is daarvoor een ontheffing noodzakelijk. Dergelijke ontheffingen worden slechts bij uitzondering verleend.

Gunstige staat van instandhouding

Vrijstellingen en ontheffingen worden alleen verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort (Art. 75 lid 4, Ffwet).

5 Literatuur

Heukels Flora van Nederland, R. van der Meijden, Wolters-Noordhoff Uitgeverij 1990

Ministerie van LNV, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten.

RAVON, www.ravon.nl, verspreidingsgegevens.

Roelf Pot,
Veldgids Water- en oeverplanten, KKV Uitgeverij 2003

Stumpel en Strijbosch, Veldgids Amfibieën en reptielen, KNNV uitgeverij 2006

FLORON, www.floron.nl, Rode lijst vaatplanten 2012

Vlaardingen blijvend groen, Groenplan gemeente Vlaardingen, juni 2012

6 Bijlage 1

Waarnemingen plangebied, bezoek 20 mei 2015

Vogels

Houtduif, Kraai, Halsbandparkiet, Ekster, Merel, Heggemus, Huismus, Spreeuw, Pimpelmees, Groenling, Zanglijster, Winterkoning, Fazant, Meerkoet, Fitis, kleine karekiet

Planten

Echte bereklauw, Zilverschoon, Pinksterbloem, Nagelkruid, Egelantier, Gele morgenster, Vlas leeuwenbekje, Zeepkruid, Magriet, Waterweegbree, Waterzuring, Lisdodde, Honingklaver, Koninginnekruid, Bezemkruid, Toorts, Grasklokje, noopkruid, Reseda, Sint Janskruid, Heksenmelk, Pijlkruid.

Zoogdieren

Molshopen, muizengangen.

Overige

Aardhommel, bij, rendiermos.